

EDIFICI D'HABITATGES AL CARRER DEL CARME, BARCELONA.

Josep Antoni Llinàs POR JOSEP MARIA MONTANER

Josep Antoni Llinàs Carmona va obtenir el títol d'arquitecte l'any 1969. Fou professor de Projectes a l'Escola d'Arquitectura de Barcelona des de 1970 fins l'any 1989 i a l'Escola d'Arquitectura del Vallès des de 1983 fins l'any 1988. La seva rellevància com a arquitecte l'ha dut a ser professor convidat en nombroses escoles d'arquitectura com ara l'École Polytechnique Fédérale de Lausanne, l'Escola d'Arquitectura de la Universitat Ramon Llull de Barcelona i l'ETSA de Pamplona entre d'altres.

Ha publicat nombrosos articles sobre les obres de L. Mies van der Rohe, J. M. Jujol, A. de la Sota i J. A. Coderch i llibres com ara *Metropol*, *Teatre del Patronat Obrer* i *Saques de esquina* (selecció d'escrits sobre arquitectura des de 1980 al 2001).

La seva pròspera carrera com a arquitecte ha estat premiada moltes vegades, des del FAD d'interiorisme l'any 1977 fins al més recent Ciutat de Barcelona 2001. Obres recents com la biblioteca a Lesseps i l'Escola Bressol avalen aquest premi.

“En l'obra de Llinàs gairebé sempre es desenvolupa una neutralitat que té a veure amb l'adaptació al context.”

La conferència de Josep Llinàs a l'Escola d'Arquitectura de Barcelona, impartida en motiu d'haver rebut per tercera vegada el Premi Ciutat de Barcelona en l'àmbit de l'arquitectura en l'edició del 2001, ha permès confirmar els conceptes claus de la seva obra. Explicant les seves últimes realitzacions i projectes, Llinàs ha parlat d'adaptació a la topografia, atenció als futurs usuaris, respecte pel pas del temps en uns edificis que acumulen estrats de memòria, en unes ciutats que estan fetes d'una pasta anònima que mereix ser conservada i revaloritzada.

L'obra discursiva de Josep Llinàs se situa en la posició d'allò que podríem anomenar la complexa herència del funcionalisme orgànic practicat per Alvar Aalto i Jörn Utzon. A vegades s'aproxima a l'austeritat i sistematicitat minimalista del racionalisme alemany i holandès, i a vegades s'enriqueix amb l'exuberància organicista d'Antoni Gaudí i Josep Maria Jujol o amb el expressionisme de Hans Scharoun o de Frank Gehry.

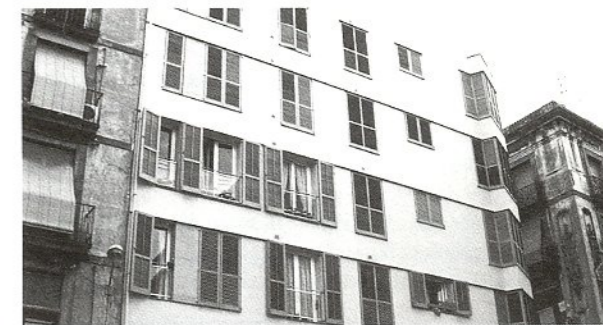
En l'obra de Llinàs gairebé sempre es desenvolupa una neutralitat que té a veure amb l'adaptació al context –l'ampliació de la Facultat de Dret de Barcelona es situa de manera empírica darrera de l'edifici racionalista originari; el Centre d'Educació Infantil i Primària Pit Roig a Barcelona s'adapta suaument a la topografia, a les vistes i al programa–, o amb la trama urbana del lloc –els habitatges al carrer del Carme i d'en Roig o els habitatges al carrer d'En Serra Xic i la plaça de Sant Agustí Vell, ambdós a Barcelona, responen a la voluntat d'inserir els nous habitatges en una trama antiga.

BIBLIOTECA MUNICIPAL DE GRÀCIA. BARCELONA 2002.

BIBLIOTECA MUNICIPAL DE GRÀCIA. INTERIOR. BARCELONA 2002.

HABITATGES AL CARRER DEL CARME, BARCELONA

Els habitatges al carrer d'En Serra Xic i plaça de Sant Agustí Vell, menció del mateix Premi Ciutat de Barcelona 2001, són emblemàtics de la seva manera de fer arquitectura domèstica. Demostren el respecte per les acumulacions del pas del temps, el valor de la permanència, les qualitats de l'antic que s'inclouen en a allò que és nou. En aquest cas, Josep Llinàs va decidir fer l'impossible per mantenir una façana de pedra i maó, molt característica i punxeguda, com la quilla d'un vaixell. Per aconseguir-ho es va buidar tot l'interior i es va fer un projecte que s'adaptava a la forma dels murs de façana, que respirava cap a fora amb un nou sistema de galeries i terrasses superposat als murs preexistents, deixant veure algunes de les restes de murs i arcs de pedra sense arrebossar.

En la majoria dels edificis públics projectats per Llinàs hi ha espais interiors plens de qualitat i misteri, pous de llum definits per la il·luminació natural zenital.

Aquesta possible síntesi entre exuberància orgànica i puresa platònica i visual que es dona en les obres de Josep Llinàs, també s'havia donat, per exemple, en l'obra de José Antonio Coderch. En el cas de Llinàs, aquesta síntesi porta cap a la recerca d'una arquitectura mínima, feta de la matèria que interpreta el temps i la ciutat, una arquitectura que busca la bellesa i l'elegància de l'anonimat, la neutralitat, el sorgir d'una manera empírica i natural. De fet, en la cultura arquitectònica catalana es donen a la vegada la tradició exuberant, orgànica i expressiva del modernisme de Gaudí i la tradició minimalista i racional que van del gòtic de Santa Maria del Mar a la seu del Noticiero Universal de Josep Maria Sostres passant per l'herència deixada per Mies van der Rohe al Pavelló de Barcelona. I l'obra de Llinàs és un altre exemple de que l'arquitectura pot anar visitant alternativament el camí de l'abstracció minimalista i el de l'exuberància expressiva.

Josep Maria Jujol i Josep Llinàs.

La presència de l'obra de Jujol en l'obra de Llinàs és ben manifesta. Així podem trobar molta relació entre la casa Planells a la Diagonal de Barcelona (1923) de Jujol i els habitatges a la Plaça de Sant Agustí de Llinàs. Es tracta de posar èmfasi en la cantonada, expressant la seva forma punxeguda i, alhora, vestir-la amb una sèrie de pells orgàniques. En l'obra de Jujol, les pells i els volums sempre se superposen, encara que sigui una obra de nova planta.

En l'edifici de Llinàs hi ha una nova pell per sobre de l'antiga pell de pedra. Les formes corbes i sinuosos de Jujol girant per sobre de la cantonada troben correspondència en les galeries i terrasses que Llinàs superposa a la forma de la cantonada preexistent.

Josep Maria Montaner

També un dels darrers projectes de Josep Llinàs, la Bodega a Mendidil, Navarra (2000), definit per volums prismàtics semi-soterrats, amb minimalistes i repetitius lluernaris a ran de terra, es pot interpretar dins d'aquestes estratègies de neutralitat i desaparició, dins de la voluntat de reduir el pes i la presència de la massa arquitectònica, revaloritzant el paisatge on l'obra se situa, amalgamant-se amb el lloc com pretenia Frank Lloyd Wright.

“En la majoria dels edificis públics projectats per Llinàs hi ha espais interiors plens de qualitat i misteri, pous de llum definits per la il·luminació natural zenital.”

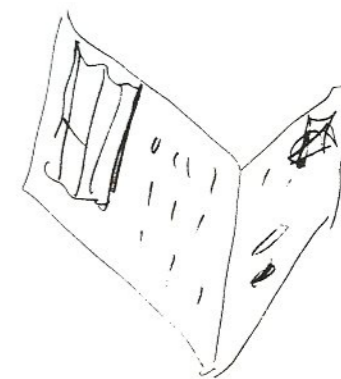
PROYECTO

Josep Antoni Llinàs

*Habitatges a la Plaça de Sant Agustí Vell
Barcelona 2001*

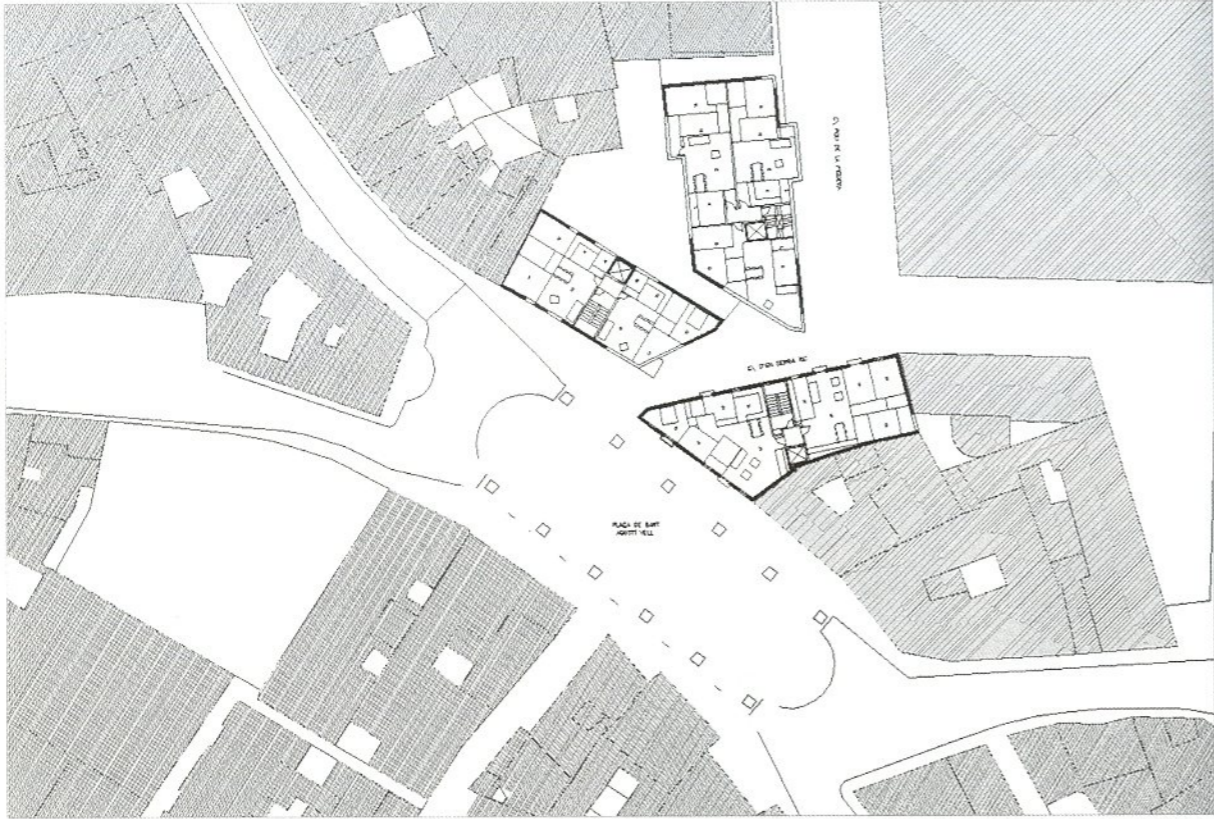
ESTADO ANTERIOR DEL EMPLAZAMIENTO

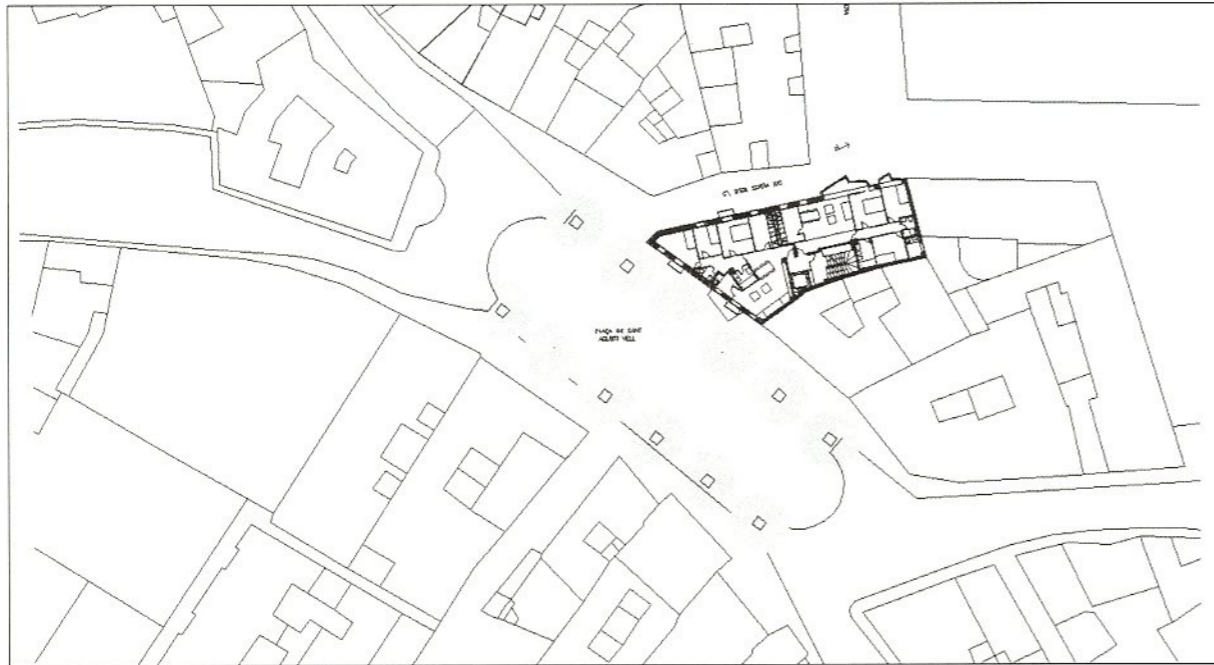
ESBOZO

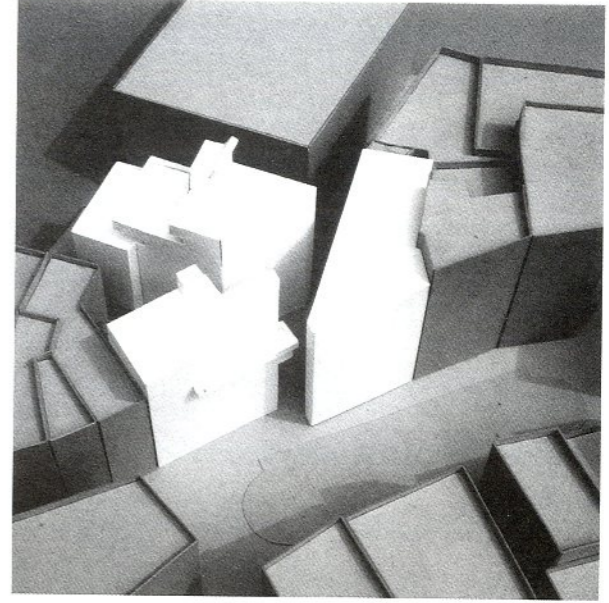
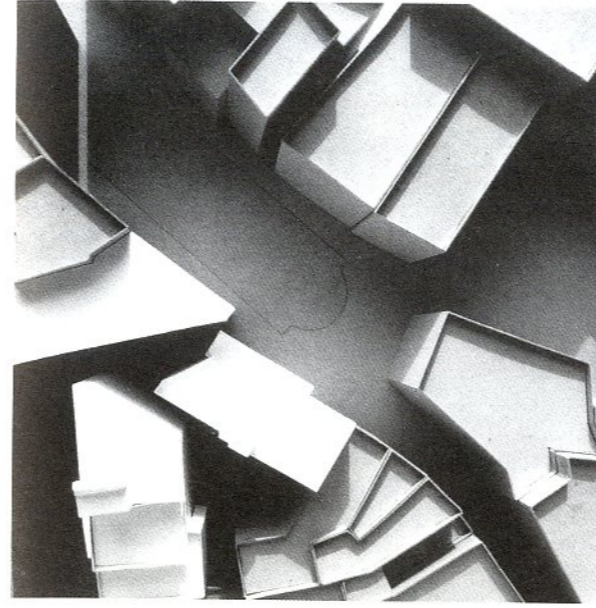
PLANO DE SITUACIÓN

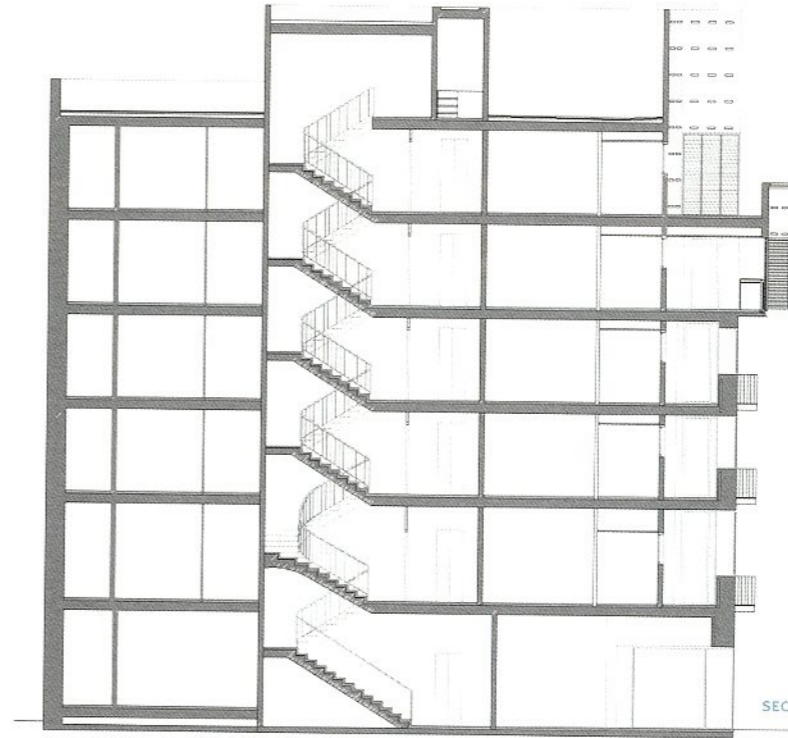
PROPUESTA GENERAL ANTIGUA

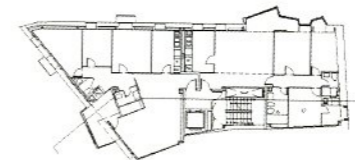
PROPUESTA DEFINITIVA

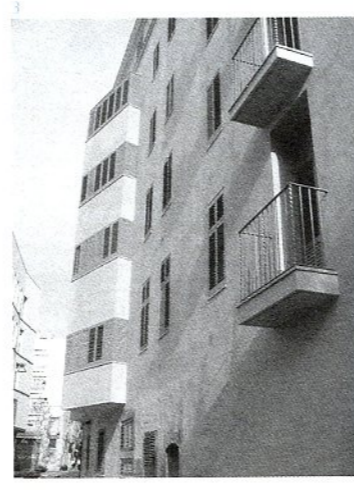
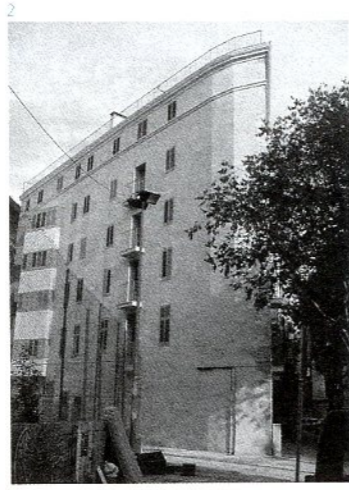
MAQUETAS

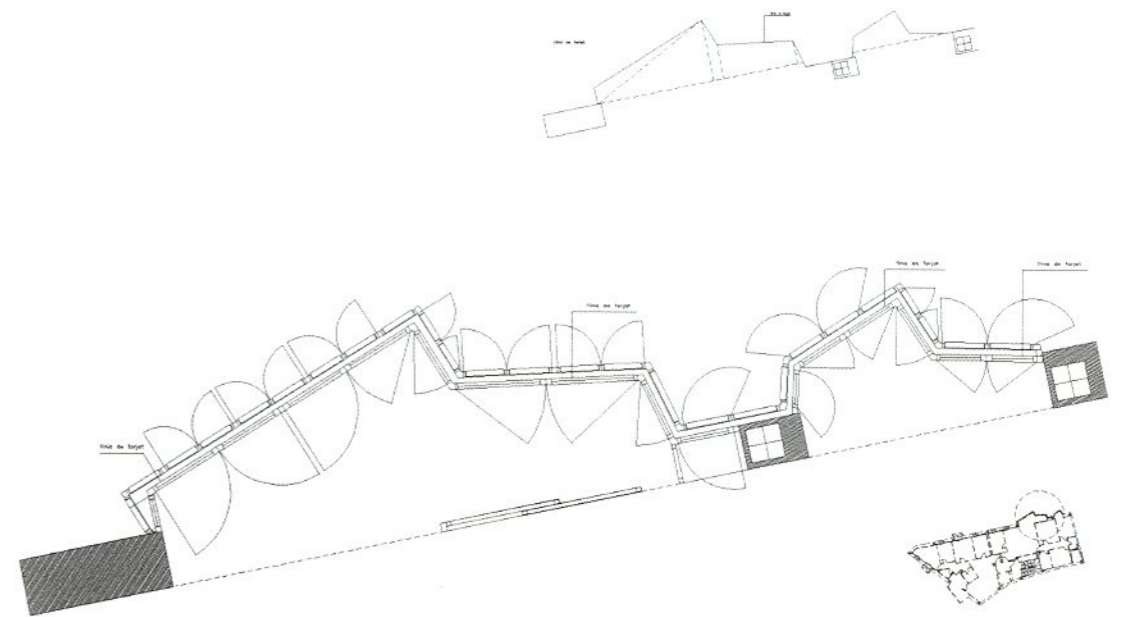
SECCIÓN

PLANTA

1. PERSPECTIVA
 2. FOTO DESDE CARRER D'EN SERRA XIC
 3. FOTO DETALLADA TRIBUNA

DETALLES TRIBUNA

FACHADA PRINCIPAL DESDE CARRER D'EN SERRA XIC

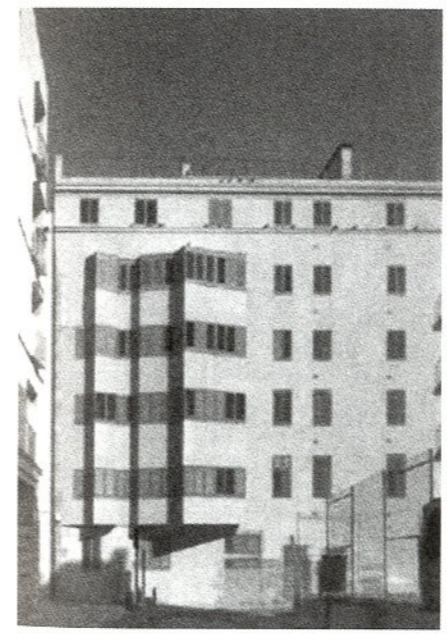

FOTO TRIBUNA DESDE CARRER POU DE LA FIGUERA

FOTO DESDE CARRER SANT AGUSTÍ VELL